

Jak se točila "zašlá sláva"?

Co tomu předcházelo? Narození Davida Vignera.

Jestliže se člověk narodí v prostředí, kde je blízko šachta, kde žijí havíři, kde někdo z rodiny je havířem, pak se nemůžeme divit, že vše zůstává v jeho vzpomínkách. Čím je člověk starší, tím víc si vše uvědomuje a hornický kraj mu trvale zůstane v jeho srdci a dětské vzpomínky to ještě více umocňují.

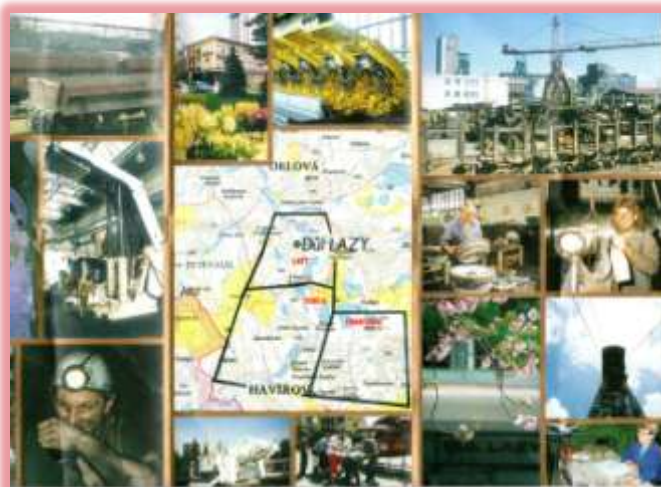
Jak se dostal David na FAMU v Praze?

Mladý David začíná chodit na základní školu v Horní Suché nedaleko šachty Prezident Gottwald, dnes František. Potom přechází na Stavební průmyslovku v Havířově a pro svůj eminentní zájem o fotografování, film nakonec ji opouští, pracuje jako promítač filmů a při tom si dálkově udělá filmovou průmyslovku a tak se mu podaří dostat na FAMU v Praze. Nyní přišla doba, kdy každé studování končí. Po úmorných zkouškách, cvičení přichází závěr na FAMU.

Tak jako na jiných vysokých školách, tak také na FAMU, je nutno prokázat ve své závěrečné práci jaké zkušenosti i praktické znalosti si student osvojil. Je zapotřebí pro „Kluzurní cvičení katedry režie“ připravit pro zakončení studia videodokument.

David vyslyšel touhu svého mládí a vrátil se do rodného kraje, aby odhalil srdce havíře, těžkou každodenní práci v podzemí, ale také nebezpečí, které v podzemí vytváří matka příroda.

Jelikož poznal, že v jeho rodném kraji se hodně šachet (těžních věží) ztratilo a ubylo tím také havířů, rozhodl se pro obtížný námět a režii videodokumentu pod názvem „Zašlá sláva“.

Synopse

Věta „*Já jsem horník, kdo je víc!*“ vzbuzovala ve své době mezi lidmi hrdost. Dnes lze říci, že hornictví, neodmyslitelná součást našeho průmyslového a kulturního dědictví, postupně zaniká a výše uvedená věta je spíše úsměvná. Co se tedy skrývá za tunami vytěženého uhlí, někdy přezdívaného zlato? Sláva a čest hrdinům?

Ve vznikajícím tragikomickém dokumentu zachytíme autentické výpovědi současných důchodců, bývalých horníků žijících na Ostravsku, kteří toto náročné povolání vykonávali nejen dobrovolně, ale i z donucení. Všechny pamětníky spojuje především kamarádství, silné pouto, které přetrvává dodnes. Spolehnout se jeden na druhého přinášelo veselé, ale i smutné okamžiky strávené v podzemí. Prostřednictvím pamětníků vzpomeneme na tragické události, jež se na dolech staly. K nejtragičtější řadíme událost z roku 1961. Na dole Dukla vyhaslo 107 lidských životů.

Veškeré vyprávěné osudy pamětníků se budou odehrávat na pozadí současných zbouraných či opuštěných areálů dolů, míst, kde jsou jen holé pláně a sestřelené těžební věže přezdívané „měsíční krajiny“. Dnes se postupně z těchto „slavných“ míst stávají „mrtvá města“...

Synopse – stručný obsah, nástin pro natáčení. Mě byla předložena 21. 12. 2012 v KD Petra Bezruče, kde jsem byl přizván na 1. Setkání s Davidem studujícím FAMU v Praze a Jaroslavem Čihařem z KPHM v Havířově. Potom jsme s Jardou Čihařem udělali tandem a rozdělili si úkoly pro natáčení. 12. ledna 2013 došlo s Davidem o upřesnění synopse, 29. 1. 2013 Jarda Čihař připravil plán, já jsem připravil stručný návod natáčení a 15. 2. 2013 nám David oznámil, že pošle „Bodový scénář“ k natáčení videodokumentu.

Bodový scénář k videodokumentu
(Klauzurní cvičení katedry režie)
„Zašlá sláva“
III. verze

maximální délka: 15 minut
produkce: Kristýna Květová
námět a režie: David Vigner
kamera: Tomáš Pavelek
zvuk: František Šec
střih: Kryštof Jankovec

Pedagogické vedení: Vít Olmer (KR), Ivan Vojnár (KR), Rudolf Adler (KDT),
Jiří Macák (KK), Marek Hart (KZT), Martin Čihák (KSS),
Tereza Horská (KP)

Bodový scénář

1. Inscenace

Parta asi osmi důchodců, bývalých horníků, se sejde v typické havířské hospodě. Zde si připijí tzv. hornickou vlahkou. Potom se vydají k nedalekému dolu, aby si společně zafářali jako za starých dobrých časů. Není divu, někteří nebyli na šachtě 30 a více let.

Pánové Čihař a Minka přivítají na vrátnici skupinku bývalých havířů.

Parta vyráží na svou šichtu. Na vrátnici si vezmou známku. Jdou do šatny, kde se převléknou do fáraček. Sem tam někdo z nich něco prohodí. Po cestě k důlnímu výtahu (klec) si přiberou čelovku (čelní lampa) a nasadí si pílbu. Přijdou ke kleci, která je spustí 800 km pod zemský povrch.

2. Pod zemi

Jaroslav Holek – hovoří o tom, jak na dole pracovala celá jeho rodina a jak i on začal fářat už ve svých 14 letech. Práce to byla tvrdá.

Petr Pospěch – stojí u kombajnu a přibližuje práci na dole. Občas vzpomene nějakou tu vtipnou historku. Ukazuje ruce, které jsou zničené čtyřicetiletou prací na dole.

Jaroslav Minka – obléká si hornický oblek. Při tom hovoří o hornících, kteří při sobě vždy drželi.

3. Pietní místnost

Bronislav Pala – bývalý důlní záchranář. Vzpomene na tragédii, která se odehrála v roce 1961 na dole Dukla. Pokloní se svým kamarádům záchranářům, kteří obětovali své životy pro druhé.

Jaroslav Čihař – přečte vzpomínkovou feč, která je věnována všem záchranářům – hrdinům.

4. Lékařská místnost

Jaroslav Minka – bývalý záchranář. Stojí v místnosti, ve které se psaly opravdové osudy. Popisuje tragické okamžiky při důlních neštěstích.

5. Vláček s vagóny

Ladislav Borkovský – bývalý horník. Bude se procházet po důlních kolejích a vyprávět o tom, jak se při práci na dole zranil.

6. Měsíční krajina

Jaroslav Čihař – prochází se na haldách. Vzpomíná na své kamarády, vypráví vtipné i smutné historky. Přiblíží také to, co se přesně stalo na dole Dukla v roce 1961.

7. Důlní věž František

Jaroslav Minka – stojí na samém vrcholu věže a ukazuje, kde se nacházely jednotlivé doły, jindy přezdívané „matka živitelka“. Hovoří i o tom, jaký vliv má úpadek hornictví nejen na člověka, ale i na krajinu.

Potom vše již nabralo maximální spád. Příjezd filmového štábu byl 27. 2. 2013 večer do Havířova – Životic, kde byl štáb ubytován po celou dobu natáčení. Ve čtvrtek 28. 2. 2013 jsme objeli a prohlédli si všechny objekty, kde se bude natáčet. Důl Michal, Anselm v Landek Parku, těžní věž František a putování jsme zakončili v klubovně kamarádů Dolu František v Horní Suché.

Od leva: správce areálu p. Vdovka, technik Dolu Dukla p. Čihař, kamarád z Dolu František p. Konopka, ing. Minka z Dolu ČSA v Karviné.

V pátek jsme v 9 hodin přivítali s Jardou Čihařem kamarády před vrátnicí Dolu Michal. Jarda je přivítal a pozval je do místní havířské hospody zv. „Cingrovna“. Zde jsme na rozehrání a na setkání vypili „Hornickou vlajku“.

Ing. Jaroslav Minka určil předáka party, kamaráda Jardu Pavlase z Dolu František a požádal ho o řízení party a dodržování bezpečnostních předpisů včetně plného oddání štábu českého filmu, v našem případě FAMU.

Po vyzvednutí známek ve známkovně se parta odebrala do řetízkových šaten k převlečení do fáraček. Po převlečení a přijetí dalšího kamaráda na fárání Jiřího Fleka si kamarádi party v lampovně vyzvedli lampy a masky a odebrali se k jámě na fárání.

Bohužel, po zjištění, že šachta je mimo provoz, byli jsme nuceni s celým štábem se přemístit na Důl Anselm v Landek Parku v Ostravě – Petřkovicích. Tady konečně parta mohla sfárat a natáčení pokračovalo v podzemí Dolu Anselm.

Režisér David Vigner

a kamarádi připraveni na sfárání do dolu

V sobotu 2. března 2013 pokračovalo natáčení v areálu Landek Parku v „Záchranářské expozici“ v pietní místnosti.

Odpoledne jsme se přemístili na Důl Michal do Ostravy Michálkovic, kde pokračovalo natáčení podle programu Davida Vignera, až do večerních hodin.

V neděli 3. 3. 2013 natáčel štáb s Jaroslavem Čihařem v Orlové – Lazy, s výhledem na Důl Lazy podle scénáře Davida Vignera, abiturienta FAMU.

Potom se štáb přesunul na věž Dolu František, kde ve výšce 84 metrů a na ještě lešení, kde dřív vysela hornická kladívka, t. zn. v 90-ti metrech kameraman natáčel poslední část scénáře s Ing. Jaroslavem Minkou.

Odpoledne jsme zakončili natáčení u kamarádů Dolu František v Horní Suché v jejich klubovně, kde jsme byli tradičně havířsky pohoštěni.

O všem vypovídá album foto Ing. Jaroslava Minky.

Zdař Bůh!

